

Spørsmål 132 (2022) fra Herman Ekle Lund (V): Praksis for politikernes roller i rådene for medvirkning

Til: Ordfører
Fra: Herman Ekle Lund (V)

Dato: 17.10.2022
Saksnr: 22/00048-132
Deres ref:

Det har denne høsten blitt gjort et godt arbeid for å standardisere rolleavgrensningen og - forståelsen i nærutvalgene og deres ulike typer representanter. Kommunestyret har eksemplvis definert hva de folkevalgte representantene (og de øvrige representantene) kan og ikke kan/skal foreta seg her. Denne avgrensningen vil, etter undertegnede syn, kunne øke kredibiliteten og legitimiteten til nærutvalgene ytterligere, som rådgivende organer til de politiske beslutningsutvalgene.

I de fire medvirkningsrådene til kommunen er det derimot ikke blitt gjort en tilsvarende jobb med standardisering.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, der undertegnede er representert, vedtok tidlig i perioden at de folkevalgte representantene ikke skulle ha stemmerett i utvalget. Intensjonen med dette var at innstillingene som går videre til besluttende utvalg skulle være «uhildet» og ikke farget av politikerrepresentantenes synspunkter. Tanken var at dette vil gi rådet større legitimitet og grunn til å lyttes til.

De andre rådene har ikke valgt å gjennomføre tilsvarende endring. Der deltar politikerrepresentantene, i varierende grad, i avstemninger på lik linje med de øvrige representantene. Dette medfører, slik undertegnede ser det, at innstillingene som går videre til besluttende organ blir av mindre verdi, all den tid politikere har vært med på å farge innstillinger til en beslutning en selv skal ta. Det kan reise spørsmål rundt om innstillingene faktisk reflekterer synspunktene til målgruppa som rådet skal representere et tverrsnitt av.

I denne møterunden er det eksempelvis tunge saker som skal videre til beslutning i hovedutvalg og kommunestyre hvor det har vært voteringer i rådene med dissens og politikerrepresentanter har bidratt til å gi et flertall i en retning.

Jeg ber ordfører om å gi sin vurdering av denne praksisen, og spør om ordfører vil anbefale kommunestyret å gjøre noe for å standardisere dette; for eksempel i tråd med hva som ble vedtatt for nærutvalgenes praksis ifht rolleavgrensning hos ulike typer representanter.

Oppvekst og utdanning, Helse, sosial og omsorg

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

Vedlegg: Tolkingsuttalelse - stemmeplikt for kommunestyremedlemmer i lovpålagte råd
Spørsmål vedrørende stemmeplikt for medlemmer i lovpålagte medvirkningsråd

Svar

I veileder for rådsarbeid uttaler departementet at det er gode erfaringer med å velge kommunestyrerepresentanter som medlemmer i lovpålagte råd. Det fremheves blant annet at kommunestyremedlemmene styrker kontakten mellom rådene og kommunestyret.

Eldrerådet, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet er rådgivende organer for kommunestyret. Det fremgår av kommuneloven at medlemmene i lovpålagte råd anses som folkevalgte. Utgangspunktet er derfor at medlemmer som er til stede i møtet har plikt til å stemme når en sak tas opp til avstemning, jf. kommuneloven § 8-1 annet ledd. Samtidig er det slik at rådene skal representere målgruppene (eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom) og ikke partipolitiske standpunkter.

Som en oppfølging av spørsmålet til representanten, har politisk sekretariat stilt følgende spørsmål til Kommunal- og distriktsdepartementet; «*hva er departementets syn på kommunestyremedlemmenes stemmeplikt i lovpålagte råd*»?

I svar av 27. januar uttaler departementet:

«Medvirkningsrådenes oppgave er å rådgi kommunen i saker som gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom. Forut for at rådene treffer vedtak, vil det ha vært en meningsutveksling. Møtene er som hovedregel offentlige, slik at medlemmenes synspunkter skal kunne være kjent for offentligheten.

Som medlem i et elderråd ser man hen til de eldres interesser i en sak, mens et medlem av kommunestyret må fatte en beslutning hvor flere hensyn ivaretas, og hvor politisk ståsted ofte har betydning.»

Henvendelsen fra politisk sekretariat og departementets svar er vedlagt. Etter dette legger ordfører til grunn at også «politikerrepresentanter» skal votere i rådsmøter. Ordfører ser imidlertid at det i enkelte tilfeller kan være uheldig at politikerrepresentanter avgjør en votering. Ordfører har derfor bedt politisk sekretariat om å se nærmere på problemstillingen til neste kommunestyreperiode, og om det kan innføres rutiner eller tiltak hvor politikerrepresentantene ikke kan avgjøre en votering uten at dette er i strid med regelverket.